

A 2010. évi kiemelt feladatok

I. Bevezetés

Ez az európai adatvédelmi biztos – mint az uniós jogalkotási javaslatokkal és a kapcsolódó dokumentumokkal foglalkozó tanácsadó – kiemelt feladatainak negyedik nyilvános listája. A Bizottság 2010. évi munkaprogramjának márciusi, valamint a stockholmi program végrehajtásáról szóló cselekvési terv áprilisi közzététele miatt az európai adatvédelmi biztos kiemelt feladatainak listáját a szokásosnál később, december helyett júniusban jelentetik meg. A kiemelt feladatok listája az európai adatvédelmi biztos honlapján található: www.edps.europa.eu.

A kiemelt feladatok az európai adatvédelmi biztos éves munkaciklusának részét képezik. Az európai adatvédelmi biztos évente egyszer az éves jelentésben visszamenőleges beszámolót készít a tevékenységeiről. Emellett az európai adatvédelmi biztos a következő évre vonatkozóan közzéteszi konzultációs szándékainak listáját.

E lista háttere „Az európai adatvédelmi biztos mint a közösségi intézmények tanácsadója a jogalkotási javaslatok és a kapcsolódó dokumentumok tekintetében” című, 2005. március 18-i politikai dokumentumban¹ található. E dokumentumban az európai adatvédelmi biztos lefektette a jogalkotási javaslatokat érintő konzultációk területén érvényes politikáját, amely a 45/2001/EK rendelet 28. cikkének (2) bekezdése és 41. cikke alapján az egyik legfontosabb feladata. Az európai adatvédelmi biztos munkamódszerét a politikai dokumentum 5. fejezete ismerteti. E munkamódszer lényeges része a kiválasztás és a tervezés (beleértve e kiválasztás és tervezés rendszeres felülvizsgálatát is), amely ahhoz szükséges, hogy tanácsadói tevékenysége hatékony legyen.

A szokásokhoz híven az ez évi kiemelt feladatok fő forrása a Bizottság 2010. évi jogalkotási és munkaprogramja, a Bizottság számos kapcsolódó tervezési dokumentuma, valamint a stockholmi programra vonatkozó, fent említett cselekvési terv. A kiemelt feladatok listáját az európai adatvédelmi biztos alkalmazottai állították össze. Az összeállítás folyamata során a Bizottságon belüli érdekelt felek lehetőséget kaptak arra, hogy hozzájáruljanak e munkához. Ezt a hozzájárulást igen nagyra értékelték.

A kiemelt feladatok listája két dokumentumból áll:

---

¹ Megtalálható az európai adatvédelmi biztos weboldalán a „The EDPS” >> „Publications” >> „Papers” menüpont alatt.

- E bevezető részből, amely a háttér rövid elemzését, valamint az európai adatvédelmi biztos 2010-re vonatkozó prioritásait tartalmazza.
- Egy vonatkozó bizottsági javaslatokat és egyéb dokumentumokat tartalmazó mellékletből, amelyeket nemrégiben fogadtak el vagy a tervezési szakaszban vannak, és amelyek megkövetelik az európai adatvédelmi biztos figyelmét.

A mellékletet első alkalommal 2006 decemberében adták ki, és azóta évente háromszor frissítik.

Ha az európai adatvédelmi biztos véleményt (vagy más nyilvános választ) ad egy dokumentummal kapcsolatban, a dokumentumot rendszerint törlik a mellékletből. Ki kell azonban emelni, hogy az európai adatvédelmi biztos jogalkotási folyamatban történő részvétele nem fejeződik be azzal, hogy a véleményét közzéteszik. Kivételes esetekben a téma újra megjelenhet a mellékletben, ekkor az európai adatvédelmi biztos kiad egy második véleményt. Az európai adatvédelmi biztos véleményei a weboldalán² is megtalálhatók.

II. A háttér rövid elemzése

A korábbi évhez viszonyítva az uniós jog jelentős változásokon esett át. 2009. december 1-jén hatályba lépett a Lisszaboni Szerződés, amely a rendőrségi és igazságügyi együttműködés szakpolitikai területét a korábbi közösségi pillér alá helyezte át. Ennek következtében az Európai Parlamentnek és az Európai Bíróságnak van hatásköre ezen a területen (néhány esetben átmeneti időszak alkalmazása mellett).

A Lisszabon utáni új jogi keret az európai adatvédelmi biztos tevékenységeire is hatással van. Jogalkotási tanácsadói szerepében megerősítést nyert az a jelenlegi gyakorlat, amely szerint az európai adatvédelmi biztos tanácsokat ad a jogalkotónak az adatvédelmi szempontból jelentős jogalkotási tevékenységekhez az EU valamennyi politikai területén. Az európai adatvédelmi biztos ellenőrzési hatásköre azonban kevésbé tisztázott. A polgárok személyes adatainak védelme terén a joghézagok elkerülése érdekében 2010-ben a lehető leghamarabb tisztázni kell az európai adatvédelmi biztos hatáskörét.

a. Az adatvédelem új jogi kerete felé

A Lisszaboni Szerződés kiemeli és megerősíti az adatvédelemhez való jogot. Az adatok védelméhez való jogot az EU Alapjogi Chartájának – amely ma már a Szerződésekkel azonos jogi értéket képvisel – 8. cikke írja elő. Ezt a jogot továbbá az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSz.) 16. cikke is előírja, amely jelenleg az adatvédelmi jogszabályok elfogadásának egyetlen jogalapja. Ez az új jogalap jelentős lendületet adott az EU adatvédelmi szabályainak felülvizsgálatáról szóló vitának. Az adatvédelmi szabályok javításáról 2009 második felében nyilvános konzultációt tartottak, az új jogi keretre vonatkozó javaslat pedig 2010 vége előtt várható. A jelenlegi keretre vonatkozóan számos javítást javasoltak, mint például a biztonság megsértéseinek bejelentésére vonatkozó kötelezettség bevezetését, az érintettek szélesebb körű jogokkal történő felruházását, valamint az „elszámoltathatóság” és a „beépített adatvédelem”

² A „Consultation” >> „Opinions” menüpont alatt.

elvének bevezetését. Emellett az Európai Bíróság 2010. március 9-i ítéletében határozott üzenetet közvetített a nemzeti adatvédelmi hatóságok függetlenségéről. Az európai adatvédelmi biztos támogatja a jelenlegi adatvédelmi szabályok megerősítésének gondolatát, valamint azt, hogy az új jogalkotási szövegbe kerüljön bele a rendőrségi és igazságügyi együttműködés területe (amellyel jelenleg a különálló 2008/977/IB kerethatározat foglalkozik). Az adatvédelemmel kapcsolatos új jogi keret az európai adatvédelmi biztos egyik legfontosabb prioritása 2010-ben.

b. A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség továbbfejlesztése

2009 decemberében elfogadták a stockholmi programot. Ez a program a hágai program folytatása, és meghatározza a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló európai térség fejlesztésének prioritásait. Kiemeli a személyes adatok védelmének szükségességét a globális társadalomban, amelyet gyors technológiai változás és határok nélküli információcsere jellemez. A program emellett azt is hangsúlyozza, hogy Európa biztonsága érdekében szükség van adatcserére, és előterjeszti egy belső biztonsági stratégia kidolgozását. Ez utóbbival kapcsolatban 2010 októberére elkészül egy közlemény. A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség fejlesztése során az európai jogalkotónak folyamatosan fenn kell tartania a megfelelő egyensúlyt egyrészt a polgárok biztonsága és szabad mozgása, másrészt magánéletük és személyes adataik védelme között. Magától értetődő, hogy a stockholmi cselekvési tervben e témával kapcsolatban meghirdetett valamennyi lépést az európai adatvédelmi biztos kiemelt figyelemmel fogja követni. Az európai adatvédelmi biztos külön meg szeretné említeni a be- és kiléptető rendszer felállítását és a regisztrált utas-programot, az utas-nyilvántartási adatállomány (PNR) bűnüldözési célú felhasználásáról szóló tervezett irányelvet, az EU-ESTA lehetőségét, valamint a testszkennerek repülőtereken történő használatát. E kezdeményezések közül néhányat 2011 elejére ütemeztek, de továbbra is szerepelnek az európai adatvédelmi biztos 2010. évi kiemelt feladatai között, mivel e kezdeményezések vitái ez év során elkezdődnek, valamint azért, mert adatvédelmi szempontból jelentősek. Az európai adatvédelmi biztos ezenkívül elemezni fogja a megerősített hálózat- és információbiztonsági politikáról és eszközökről szóló közleményt, amely 2010 júniusában várható. Az európai adatvédelmi biztos szintén kiemelt figyelemmel kíséri az adatmegőrzésről szóló irányelv bejelentett felülvizsgálatát, és megvizsgálja, hogy egy ilyen irányelv szükségességét és egy ilyen intézkedés arányosságát alá kell-e vetni alapos értékelésnek.

c. Nemzetközi együttműködés és adattovábbítás

Az EU külső menetrendjének továbbfejlesztése a Bizottság munkaprogramjában és a stockholmi programról szóló cselekvési tervben is hangsúlyt kap. A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségben a belső és külső politikák szorosan kapcsolódnak egymáshoz. A biztonságot és a bűnüldözést érintő nemzetközi együttműködés még mindig az egyik legfontosabb téma a globális menetrendben. Az EU és az USA tárgyalásokat folytat majd a bűnüldözési célú adatmegosztásról szóló általános megállapodásról, valamint egy konkrét, a pénzügyi adatok cseréjével kapcsolatos megállapodásról. Az

európai adatvédelmi biztos – amennyiben lehetséges – szorosan nyomon követi majd ezeket a tárgyalásokat. Ezzel kapcsolatban különösen jelentős az Európai Parlamentnek a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésével biztosított új hatásköre az EU külkapcsolatainak területén. Az európai adatvédelmi biztos szintén figyelemmel kíséri az előkészületben lévő és adatvédelmi szempontból jelentős egyéb nemzetközi megállapodásokat, úgymint az ACTA-t, valamint a PNR cseréjét érintő számos megállapodást, és azokkal kapcsolatban megjegyzéseket tesz majd.

d. Technológiai fejlesztések: az európai digitális menetrend

2010 márciusában a Bizottság közzétette az „Európa 2020: az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című kezdeményezést. Ez a kezdeményezés az utóbbi évek pénzügyi és gazdasági válságára adott válasz, és meghatározza az európai gazdaság további növekedésével kapcsolatos célokat. Az Európa 2020 közlemény egyik stratégiai kezdeményezése az európai digitális menetrend, amelyet a Bizottság 2010. évi munkaprogramja részletesebben ismertet. A digitális menetrend prioritásokat határoz meg a nagy sebességű internet bővítésének felgyorsítására és a digitális technológiák háztartások és vállalkozások körében történő kiaknázására vonatkozóan. A digitális menetrenddel kapcsolatosan bejelentett kezdeményezések nagy része adatvédelmi szempontból is jelentős, mint például az elektronikus személyazonosság (eID) és hitelesítés keretrendszere, valamint a páneurópai e-kormányzati szolgáltatások interoperabilitási keretrendszere. A digitális menetrenddel kapcsolatban az európai adatvédelmi biztos szintén megvizsgálja azt a közleményt, amely a magánéletről és a bizalomról szól a mindenütt jelen lévő információs társadalomban. Az európai adatvédelmi biztos emellett figyelemmel kíséri az új technológiák tervezett bevezetésére irányuló javaslatokat olyan területeken, mint a közúti közlekedés (az e-mobilitási csomag) és az energia (intelligens hálózatok alkalmazása).

III. Az európai adatvédelmi biztos 2010. évre vonatkozó prioritásai

Az európai adatvédelmi biztos – mint az uniós jogszabályokkal és kapcsolódó dokumentumokkal foglalkozó tanácsadó – politikája változatlan marad. Munkája eredményének következetessége döntő fontosságú, így az európai adatvédelmi biztos mindent megtesz azért, hogy az adatvédelem és egyéb (köz)érdekek között megtalálja a megfelelő egyensúlyt. A korábbi évekhez hasonlóan az európai adatvédelmi biztos igyekszik minden olyan jogalkotási javaslatról véleményt megfogalmazni, amelynek jelentős hatása van az adatvédelemre. Az európai adatvédelmi biztos megjegyzései a következő fő témaköröket érintik:

- a. Az adatvédelem új jogi kerete felé
  - Az uniós adatvédelmi keretrendszer felülvizsgálata
  - Az „adatkezelő” és az „adatfeldolgozó” fogalmának pontosabb meghatározása, valamint az „elszámoltathatóság” elvének és az alkalmazandó jog és joghatóság kérdésének tisztázása (a nemzeti

- adatvédelmi hatóságokkal együtt, a 29. cikk alapján létrehozott munkacsoport keretén belül).
- b. A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség továbbfejlesztése
- Belső biztonsági stratégia
  - Testszkennerek használata a repülőtereken
  - Uniós utas-nyilvántartási adatállomány (EU-PNR)
  - A megerősített hálózat- és információbiztonsági politikáról és eszközökről szóló közlemény
  - A FRONTEX-rendelet módosítása
  - Az adatmegőrzésről szóló irányelv értékelése
  - Határigazgatás és a be- és kiléptető rendszer
  - A regisztráltutas-program (RTP)
  - Az EU-ESTA
  - Az e-igazságszolgáltatással és a jog érvényesülésén alapuló egységes térséggel kapcsolatos tevékenységek
- c. Nemzetközi együttműködés és adattovábbítás
- EU-USA megállapodás a személyes adatok bűnüldözési célból történő cseréjéről
  - EU-USA megállapodás a pénzügyi fizetési üzenetadatoknak a terrorizmus elleni küzdelem céljából történő továbbításáról
  - PNR-megállapodások az USA-val, Kanadával és Ausztráliával
  - A hamisítás elleni kereskedelmi megállapodás
- d. Technológiai fejlesztések: a digitális menetrend
- Az e-aláírásról szóló irányelv
  - A páneurópai e-kormányzati szolgáltatások interoperabilitási keretrendszere
  - Az e-mobilitási csomag
  - Az intelligens hálózatokra vonatkozó szabályozási keretrendszer
  - Közlemény a magánéletről és a bizalomról a mindenütt jelen lévő információs társadalomban.

Brüsszel, 2010. június